

POSTANOWIENIE

Dnia 14 lipca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Bojańczyk

w sprawie **P.B.**,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron

w dniu 14 lipca 2023 r.

wniosku obrońcy z urzędu skazanego P.B.

o przyznanie kosztów pomocy prawnej z tytułu sporządzenia opinii o braku podstaw do złożenia wniosku o wznowienie postępowania

na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o adwokaturze (tj.: Dz. U. z 2022 r. poz. 1184 ze zm.),

p o s t a n o w i ł:

zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adw. H.T., Kancelaria Adwokacka, kwotę 885,60 zł (osiemset osiemdziesiąt pięć złotych i sześćdziesiąt groszy 60/100) - w tym 23 % podatku od towarów i usług - tytułem wynagrodzenia za sporządzenie opinii o braku podstaw do złożenia wniosku o wznowienie postępowania.

UZASADNIENIE

Zarządzeniem z dnia 2 lutego 2023 r. Sędzia Sądu najwyższego wyznaczył na podstawie art. 81 k.p.k. w zw. z art. 78 § 1 zd. 1 k.p.k. i art. 84 § 3 zd. 1 k.p.k., skazanemu P.B. obrońcę z urzędu w osobie adwokata H.T. w celu zbadania akt sprawy Sądu Okręgowego w Olsztynie o sygnaturze II K 166/19 pod kątem zbadania istnienia podstaw do ewentualnego sporządzenia wniosku o wznowienie postępowania lub poinformowania Sądu Najwyższego, że nie stwierdzono podstaw do złożenia takiego wniosku (k.20).

W dniu 15 marca 2023 r. do Sądu Najwyższego wpłynęło pismo (przewodnie) obrońcy wraz z opinią o braku podstaw do sporządzenia i wniesienia w imieniu skazanego wniosku o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 20 sierpnia 2020 r., sygn. akt II AKa 85/20, utrzymującym w mocy wyrok Sadu Okręgowego w Olsztynie z dnia 30 stycznia 2020 r., sygn. akt II K 166/19. Opinia ta zawiera wniosek o przyznanie w podwójnej stawce kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu nieopłaconej ani w części, ani w całości w zakresie przedmiotowej opinii, zgodnie z wyrokiem Trybunału 20 grudnia 2022 r. wydanym w sprawie o sygn. akt SK 78/21 (k. 28-33).

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Wniosek obrońcy z urzędu skazanego P.B. jest zasadny i należało go uwzględnić – z uwagi na fakt, że adwokat H.T. jako wyznaczony obrońca z urzędu po zapoznaniu się z aktami sprawy sporządził w niniejszej sprawie opinię prawną o braku podstaw do złożenia wniosku o wznowienie postępowania, a wynagrodzenie z tytułu udzielenia pomocy prawnej z urzędu nie zostało przez kogokolwiek uiszczone choćby w części.

Zgodnie z art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o advokaturze (tj.: Dz. U. z 2022 r. poz. 1184 ze zm.), koszty nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu ponosi Skarb Państwa. Wysokość tego wynagrodzenia regulują odpowiednio przepisy § 2 pkt 1, § 4 ust. 1 i 3 oraz § 17 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (tj.: Dz. U. z 2019 r. poz. 18 ze zm.). W myśl § 17 ust. 4 pkt 2 Rozporządzenia, za sporządzenie opinii o braku podstaw wniosku o wznowienie postępowania, opłata wynosi 360 zł. Jednocześnie z § 4 ust. 3 wynika, że opłatę podwyższa się o kwotę podatku od towarów i usług wyliczoną według stawki podatku obowiązującej dla tego na podstawie przepisów o podatku do towarów i usług, którego stawka wynosi obecnie 23 %. We wniosku obrońca powołał się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 grudnia 2022 r. wydany w sprawie o sygn. akt SK 78/21 (OTK-A 2023/20, LEX nr 3489599) orzekający niekonstytucyjność (niezgodność z art. 64 ust. 2 w związku z art. 31 ust. 3, art. 32 ust. 1, art. 2 i art. 92 ust. 1 zdanie pierwsze Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej) §

17 ust. 1 pkt 2 oraz § 17 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. 2019 r. poz. 18, z późn. zm.) przez to, że wskazane w nich stawki dla adwokatów ustanowionych obrońcami z urzędu są niższe od stawek w tych samych sprawach dla adwokatów ustanowionych obrońcami z wyboru. Wskazać należy, że rozważania Trybunału Konstytucyjnego nie ograniczyły się li tylko do ww. stawek wynagrodzenia adwokatów świadczących pomoc prawną z urzędu, lecz dotyczyły wszystkich konkretnych stawek uregulowanych w przepisach zawartych w rozdziałach 2-4 tego wskazanego aktu normatywnego, o czym przekonują zapisy tezy 1.2. uzasadnienia prawnego wyroku.

Sąd Najwyższy uwzględniając wniosek przyznał adw. H.T. wynagrodzenie za sporządzenie opinii o braku podstaw do złożenia wniosku o wznowienie postępowania w kwocie 720 złotych, bowiem uwzględnia ono wskazany przez obrońcę wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 grudnia 2022 r. wydany w sprawie o sygn. akt SK 78/21 (OTK-A 2023/20, LEX nr 3489599). Trybunał oceniając konstytucyjność zróżnicowania wynagrodzenia adwokatów, stwierdził w nim przede wszystkim, że „nie dostrzega żadnych wartości konstytucyjnych, którym mają służyć badane regulacje. Co więcej, w ocenie Trybunału, brak jakichkolwiek racjonalnych argumentów (nie tylko konstytucyjnych), które uzasadniałyby dyskryminujące traktowanie obrońców w zależności od tego, czy działają oni z wyboru, czy też zostali ustanowieni z urzędu”. W dalszej części uzasadnienia stwierdził, że „analiza statusu adwokatów i ich roli w postępowaniu, w którym występują jako podmioty powołane i zobowiązane do zastępstwa prawnego, prowadzi do uznania, że różnicowanie ich wynagrodzenia (tj. obniżenie pełnomocnikom z urzędu o połowę wynagrodzenia, które otrzymaliby, gdyby występowali w sprawie jako pełnomocnicy z wyboru) nie ma konstytucyjnego uzasadnienia. Odstępstwo od zasady równości, w tym również równej ochrony praw majątkowych, jest więc niedopuszczalne (por. wyrok TK z 23 kwietnia 2020, sygn. SK 66/19)”. Podzielając stanowisko Trybunału Konstytucyjnego należało przyznać wynagrodzenie w kwocie analogicznej do stawki minimalnej wynikającej z § 11 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października

2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (tj.: Dz. U. z 2015 r. poz. 1800). Kwotę tę należało następnie powiększyć o obowiązującą stawkę podatku od towarów i usług.

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak w sentencji postanowienia.

[as]

AG